

Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

Українська Академія Наук

Гілея

Науковий вісник

- *Історичні науки*
- *Філософські науки*
- *Політичні науки*

Випуск 90 (№ 11)

Київ – 2014

Щомісячний збірник наукових праць “Гілея: науковий вісник”

Фахове видання

з філософських, політичних та історичних наук, затверджено постановами президії ВАК України (протокол № 1-05/2 від 10 березня 2010 р. та протокол № 1-05/3 від 14 квітня 2010 р.)

Свідцтво про державну реєстрацію (перереєстрацію) друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 19946 – 9746 ПР від 31 травня 2013 року

Друкується за рішенням

Вченої ради Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
(протокол № 3 від 30 жовтня 2014 р.); Президії ВГО Української Академії Наук (протокол № 14-10-30 від 30 жовтня 2014)

Шеф-редактор –

В. П. Андрущенко,
д-р філос. наук, проф., член-кор. НАН України,
акад. НАПН України
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Головний редактор –

В. М. Вашкевич, д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Співредактори –

В. І. Гончаров, д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
О. П. Кивлюк, д-р філос. наук, ст.н.с.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
В. В. Кривошея, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)
І. М. Преборська, д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ)

Відповідальний секретар –

В. Б. Халамендик, д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ,
НПУ імені М. П. Драгоманова)Рецензенти: **М. І. Панчук**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)**М. Т. Степико**, д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)
І. Г. Онищенко, д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
Н. В. Коваленко, д-р соц. наук, проф. (Україна, Київ)

Редакційна рада:

В. П. Андрущенко – д-р філос. наук, проф., член-кор. НАН України,
акад. НАПН України
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
В. М. Вашкевич – д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
В. Б. Євтух – д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
А. І. Зеленков – д-р філос. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)
В. Ф. Колесник – д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України
(Україна, Київ)
Р. Мирзаханян – д-р іст. наук, проф. (Вірменія, Єреван)
М. І. Михальченко – д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України
(Україна, Київ)
В. Ф. Солдатенко – д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України
(Україна, Київ)

Редакційна колегія:

З соціологічних наук:**В. А. Бурляева** – д-р соц. наук, проф. (Росія, Невіномиськ)
О. М. Дікова-Фаворська – д-р соц. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Т. А. Жижко – д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
С. В. Лапина – д-р соц. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)
Л. Л. Макаренко – д-р пед. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Ю. В. Романенко – д-р соц. наук, проф. (Україна, Київ)
Ю. І. Яковенко – д-р соц. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)З історичних наук:**І. Н. Войцехівська** – д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)
Б. М. Гончар – д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)
І. І. Дробот – д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
М. А. Журба – д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Г. Г. Лазько – д-р іст. наук, проф. (Білорусь, Гомель)
В. П. Михайлюк – д-р іст. наук, проф. (Україна, Луганськ)
А. Миколайчук – д-р хабілітований (історія), проф. (Польща, Познань)
Т. А. Стоян – д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Л. М. Чернега – д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Ю. І. Шаповал – д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)З філософських наук:**А. С. Абасова** – д-р філос. наук, проф. (Азербайджан, Баку)
В. Г. Акоюн – д-р філос. наук, ст.н.с. (Україна, Київ)
О. О. Базалук – д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)
В. П. Бех – д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
В. Г. Воронкова – д-р філос. наук, проф. (Україна, Запоріжжя)
Е. М. Герасимова – д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім.
М. П. Драгоманова)
В. О. Жадько – д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
С. В. Куцупал – д-р філос. наук, проф. (Україна, Полтава)
А. Миколайчук – д-р хабілітований, проф. (Польща, Познань)
В. І. Муляр – д-р філос. наук, проф. (Україна, Житомир)
О. Ф. Оніко – д-р техн. наук, проф. (Україна, Київ)
С. Тецлав – д-р філос. наук, проф. (Польща, Бидгощ)
М. М. Прохоров – д-р філос. наук, проф. (Росія, Нижній Новгород)
О. Б. Скородумова – д-р філос. наук, проф. (Росія, Москва)
О. В. Уваркіна – д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
С. М. Яшанов – д-р пед. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)З політичних наук:**Б. І. Андрусичин** – д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
О. В. Бабкіна – д-р політ. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
К. В. Балабанов – д-р політ. наук, проф. (Україна, Маріуполь)
І. М. Варзар – д-р політ. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
В. А. Войналович – д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
М. С. Іванов – д-р політ. наук, проф. (Україна, Миколаїв)
С. А. Кізіма – д-р політ. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)
В. О. Котигоренко – д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
І. Крась – д-р хабілітований, проф. (Польща, Ченстохов)
І. Л. Морозов – д-р політ. наук, проф. (Росія, Волгоград)
О. В. Попова – д-р політ. наук, проф. (Росія, Санкт-Петербург)
С. Ю. Римаренко – д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
В. Л. Савельєв – д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Гілея : науковий вісник : збірник наукових праць / гол. ред. В. М. Вашкевич. – К. : “Видавництво “Гілея”, 2014. – Вип. 90 (11). – 444 с.

Концепція вісника базується на багатоплановому науковому висвітленні проблем інформаційної цивілізації, що формується. Основні рубрики наукового видання охоплюють галузі історичних, філософських та політичних наук. Розрахований на фахівців гуманітарних та соціально-політичних наук.

**ГІЛЕЯ – в стародавні часи територія лісової Скіфії між Борисфеном (Дніпром) і Гіпанісом (Південним Бугом). Рештки цієї “лісової квітки” залишилися до теперішнього часу на території Миколаївської та Херсонської областей. (Докладніше див. : Геродот. Історія. IV. – С. 16-25)*

Запрошуємо Вас відвідати наш сайт: www.gileya.org.

E-mail: gileya.org.ua@gmail.com

Див. також: сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua/portal

Розділ: Наукова періодика України: журнали та збірники наукових праць

ПРЕДСТАВНИЦТВА

збірника "Гілея: науковий вісник" в УКРАЇНІ

ВІННИЦЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Вінницький національний технічний університет)

керівник **С. Г. Денисюк**, доктор політичних наук

e-mail: svitlana.denisvuck@vindex.ua

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара)

керівник **В. А. Вершина**, кандидат філософських наук, доцент

e-mail: mailto:vivi.dp@mail.ru

ДОНЕЦЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Донецький національний університет)

керівник **О. В. Андрієнко**, доктор філософських наук, доцент

e-mail: elena_andrienko8@mail.ru

ЗАПОРІЗЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Запорізький національний технічний університет)

керівник **Є. О. Ємельяненко**, кандидат філософських наук

e-mail: gileva_zaporizhzhva@ukr.net

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Прикарпатський національний університет

імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ)

керівник **Г. О. Дичковська**, кандидат філософських наук, доцент

e-mail: go_osmomysl@ukr.net

ПОДІЛЬСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський)

керівник **І. А. Колосюк**, кандидат філософських наук, доцент

e-mail: ikolosyuk@ukr.net

ЛУГАНСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Східноукраїнський національний університет

імені Володимира Даля, м. Луганськ)

керівник **В. П. Михайлюк**, доктор історичних наук, професор

e-mail: vital_mih@ukr.net

ЛЬВІВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Національний університет "Львівська політехніка")

керівник **І. В. Карівець**, кандидат філософських наук, доцент

e-mail: sacre@ukr.net

МАРІУПОЛЬСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Маріупольський державний університет)

керівник **А. М. Дегтеренко**, кандидат політичних наук, доцент

e-mail: degterenko777@ukr.net

МИКОЛАЇВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського)

керівник **С. С. Макачук**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: rvgreabis@farlep.mk.ua

координатор **К. О. Шкуренко**, кандидат політичних наук, доцент

e-mail: sh_kamila@mail.ru

ОДЕСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Одеський національний університет імені І. І. Мечникова)

керівник **П. І. Барвінська**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: barwinskaja@ua.fm

ПОЛТАВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Полтавський факультет

Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого)

керівник **С. В. Куцупал**, доктор філософських наук, професор

e-mail: svkutsepal@rambler.ru

СЕВАСТОПОЛЬСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Севастопольський національний технічний університет)

керівник **П. Т. Фіров**, кандидат історичних наук, доцент

тел.: 8 068 925 74 57

СІМФЕРОПОЛЬСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Кримський економічний інститут

Київського національного економічного університету

імені В. Гетьмана)

керівник **О. Д. Попов**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: popalex79@mail.ru

СУМСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Сумський державний університет)

керівник **Дегтярьов С. І.**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: starsergo@bigmir.net

ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка)

керівник **А. Б. Кліш**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: Klish_Andriy@ukr.net

УМАНСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини)

керівник **І. І. Кривошея**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: kii1969@mail.ru

ХАРКІВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Національний технічний університет

"Харківський політехнічний інститут")

керівник **І. В. Владленова**, доктор філософських наук, доцент

e-mail: vladlenova@email.ua

ЧЕРКАСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького)

керівник **Є. О. Васильчук**, кандидат політичних наук, доцент

e-mail: vasilchuk84@bk.ru

ЧЕРНІГІВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Чернігівський державний інститут економіки і управління)

керівник **О. В. Тополь**, доктор філософських наук, доцент

e-mail: topololga@ukr.net

координатор **С. М. Горобець**, молодший науковий співробітник

e-mail: olen-g@vindex.ru

ПРЕДСТАВНИЦТВО

збірника "Гілея: науковий вісник" в Азербайджані

(Національна Академія Наук Азербайджану, м. Баку)

керівник **М. А. Махмудов**, доктор філософії

e-mail: matlabm@vindex.com

координатор **Р. Рагімлі**, науковий співробітник

e-mail: rus_rahimli@yahoo.com

ПРЕДСТАВНИЦТВА

збірника "Гілея: науковий вісник" в БІЛОРУСІ

(Академія управління

при Президентові Республіки Білорусь, м. Мінськ)

керівник **С. М. Алейнікова**, кандидат соціологічних наук, доцент

e-mail: alejnsvetlana@vindex.ru

(Брестський державний університет імені О. С. Пушкіна, м. Брест)

керівник **Г. В. Шостак**, кандидат педагогічних наук

e-mail: shostak1964@brest.by

(Гомельський державний університет

імені Франциска Скорини, м. Гомель)

керівник **М. М. Мезга**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: nmezga@gsu.by

ПРЕДСТАВНИЦТВА

збірника "Гілея: науковий вісник" в ПОЛЬЩІ

(Університет імені Адама Міцкевича в Познані)

керівник **Р. Димчик**, доктор, викладач

e-mail: dymczyk@wp.pl

(Інститут історії Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові)

керівник **Н. Моравец**, доктор, викладач

e-mail: mornor@wp.pl

ПРЕДСТАВНИЦТВА

збірника "Гілея: науковий вісник" в РОСІЇ

(Російський державний соціальний університет, м. Москва)

керівник **Т. І. Коваль**, кандидат філософських наук, доцент

e-mail: koti-89@mail.ru

(Кубанський державний університет, м. Краснодар)

керівник **С. М. Бородіна**, кандидат політичних наук, доцент

e-mail: sve9506@vindex.ru

(Самарський юридичний інститут, м. Самара)

керівник **А. Г. Іпполітова**, кандидат культурології, доцент

e-mail: ippolitovaag@rambler.ru

(Технічний інститут Північно-Східного федерального університету

імені М. К. Аммосова, м. Нерюнгри, Якутія)

керівник **О. Р. Авілова**, кандидат філологічних наук, доцент

e-mail: lana-tem@mail.ru

(Челябінська державна академія культури та мистецтв,

м. Челябінськ)

керівник **О. Ю. Павлова**, кандидат культурології

e-mail: astra861@rambler.ru

Лук'яненко О. В.
кандидат історичних наук, старший викладач
кафедри культурології, Полтавський національний
педагогічний університет ім. В. Г. Короленка
(Україна, Полтава), lukyanenko.ov@gmail.com

РОЗВАЖАЛЬНЕ ДОЗВІЛЛЯ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ІНСТИТУТІВ УРСР ДОБИ “ВІДЛИГИ”

Ілюструється еволюція розважального типу дозвілля освітян педінститутів УРСР періоду десталінізації (1953–1964 рр.). Застосування методу контент-аналізу педагогічної преси дозволило простежити нарощування протистояння західному впливу на дозвілля студентів; відслідкувати співвідношення потреб молоді в організованому розважальному дозвіллі та можливості вузів забезпечити молодь усім необхідним для повноцінного заповнення позаробочого часу. Відтворено образ “ідеального розважального дозвілля” майбутнього учителя на основі висвітлення найкращих зразків розваг у газеті “Радянська освіта”. Зроблена оцінка загальних тенденцій по розв'язанню проблем дозвілля студента-освітянина.

Ключові слова: повсякдення, студенти, розважальне дозвілля, вища педагогічна школа, десталінізація.

Історія дозвілля вивчає широке коло проблем. Об'єкти її дослідження різняться усе – від часу та географії проживання “піддослідних” до специфіки їхньої діяльності. Освітяни, напевне, належать до однієї з тих категорій, межі дозвілля та вільного часу котрої є доволі умовними. “Робочий аромат” буває присутній у вільному часові педагогів чи не повсякчас. Причиною всьому є і постійна робота з людьми, і необхідності творчого пошуку для такої взаємодії... Подібних “і” у характеристиці “позаробочого часу” освітянина безліч; особливо ж коли соціально-політичні умови життя не просто змушують, а вимагають педагога поєднувати відпочинок із професійною діяльністю. Добі “відлиги” була притаманна агресивна політика “викрадення” вільного часу у викладачів. Педагоги жертвували дозвіллям чи перетворювали його на елемент повсякденної рутини. На початку нашої розвідки не будемо вдаватися у швидкі роздуми, чого було тут більше – ентузіазму чи примусу. Приймемо за аксіому сам факт: дозвілля освітянина у більшості випадків було “вільним” від самого відпочинку.

У наших попередніх розвідках уже піднімалося питання змістового наповнення дозвілля студентів та викладачів вищої педагогічної школи доби десталінізації [1]. Ми отримали комплексну модель вільного часу студентів педагогічних інститутів УРСР повоєнного семиліття [2]. Для орієнтації була обрана концепція дозвіллевих типів У. Алеманна, Р. Вейдера, К. Крамела та ін. Нині подивимося, що вважалося “зразковим дозвіллям” пост-сталінської доби. “Дзеркалом освітянського повсякдення”, дивлячись у яке колективи різних педагогічних вишів повинні були коригувати життя у власних стінах, мала б бути преса. Спробуємо проаналізувати, яким намагалися зобразити вільний час у педінститутах у профільній періодичній пресі – газеті “Радянська освіта”.

Загальна картина дозвілля освітян педінститутів доби десталінізації мала дві крайності. Одна з них – неможливість організувати дозвілля через заборони та матеріальну скруту, інша – брак вільного часу студентів через зрощення відпочинку та навчання. Найяскравішими приладами цих полярностей є публікації про буденність двох педагогічних вишів – Вінниці та Ніжина.

Одну із заміток опублікували вихованці Ніжинського педінституту у лютому 1962 р. Молодь гордо говорила про життя більше ніж 700 студентів у двох світлих гуртожитках. Кімнати були обладнані новими ліжками, тумбочки, столи та етажерками для книг. Забезпечення комфорту так високо цінувалося не лише через задоволення перинних потреб людини у затишку та теплі. Молодь визнавала, що добру третину свого часу після трудового дня майбутні учителі проводили саме в гуртожитку. Та окрім зручностей вони очікували від проживання у стінах гуртожитків ще й змістовних вечорів відпочинку. Серед запитів молоді були захоплюючі лекції, диспути, обговорення, зустрічі. Реальність була скупішою: за I семестр 1962–1963 н.р. для них було організовано лише 3 лекції (дві з місцевими працівниками міліції та одна викладача інституту т. Шевченка).

Неоднозначно можна говорити про задоволення потреб в організації спортивного дозвілля. З вікна гуртожитку було видно спортивний майданчик. Але там висіла білизна. Студенти називали це місце “уявним спортивним містечком”. Обурення молоді можна зрозуміти: ніжинці двічі працювали з лопатами, розгрібали землю, збирали сміття для обладнання спортивної зони і марно чекали розпорядження ректора та бульдозер на допомогу ентузіастам.

Схожими були й проблеми по задоволенню потреб в організації творчого та освітньо зорієнтованого дозвілля. Найголовнішою бідою студенти називали відсутність кімнати для навчання та приміщень для занять із музики. Проблема була нагальною, бо для студента-філолога дозволялися лише 2 години гри на інструменті щоденно, в кімнаті гуртожитку цього робити не можна було через шум для сусідів. Існувала заборона на гру на музичних інструментах і в коридорах. Тому студенти були змушені бігати займатися у підвал.

Важко було й з організацією розважального дозвілля. Майбутні педагоги прагнули організувати спільні вечори з молоддю з машинобудівельного заводу, на яких після лекцій та бесід можна було б поспівати, посидіти а чашкою чаю, пограти в шахи, послухати музику, поговорити про життя чи потанцювати разом. Проте у виші існувала заборона запрошувати гостей на вечірні вогники до гуртожитку. Сама педагогічна молодь називала своє дозвілля в гуртожитку життям у “засекреченій лабораторії” [3].

Протилежним прикладом є дозвілля студентів з Вінниці. Так, студенти-випускники 1956 р. однієї з груп за 4 роки мали 24 екскурсії на промислові та сільськогосподарські об'єкти, взяли участь у роботі студентського наукового товариства, яке об'єднувало 350 студентів у 14 гуртках, були учасниками обміну концертами з Вінницькою дитячою колонією, відвідували численні факультативи, диспути, вечори вивчення досвіду шкіл, а також були дописувачами газет “Студентський перець” та “За педагогічні кадри” [4]. Зауважимо, що автори статті про життя студентів характеризували саме “вільний від навчання час”. Хоча дозвілля молоді явно було організованим ззовні, і “вільний від навчання” не означав “вільний від вишу” час.

Із дозвілля як таким, напевне, найбільше асоціюється саме **розважальний тип дозвілля**. Періодика змальовувала зразкове розважальне дозвілля не даремно. Мета полягала у спрямуванні студентів УРСР до “правильного” заповнення вільного часу. Серед прикладів може бути опис студентських зимових канікул 1953 р. Зразковими вважалися вечори відпочинку Дрогобицьких студентів із вихованцями інших вузів. Заохочувалися походи масові гуляння на кшталт відвідин майбутніми педагогами Київського педінституту карнавал на льоду на стадіоні “Динамо”. Схвалювалися вечори у кімнатах відпочинку за настільними іграми на прикладі кіровоградської молоді [5]. Здебільшого, розважальне дозвілля студента крутилося саме навколо кімнат відпочинку в гуртожитках. Так, навіть у кінці 1950–х рр. прикладом змістовних вечорів молоді була практика Слов’янського педінституту, чії студенти присвячували вільний час грі у шахи та шашки, читанню свіжої преси, масовим іграм та піонерським танцям у стінах рідних гуртожитків [6].

Обов’язковість “правильних” танців та музики на вечорах відпочинку була незастережною. У пресі 1963 р. з’явилися навіть відповідні роздуми секретаря Львівського промислового обкому партії В. Маланчука, які то виклав під час зустрічі з освітянами міста. Причиною відкриття ідеологічного фронту у війні за дозвілля було те, що навесні 1963 р. група молодих людей Львова захопилась рок–н–ролом та твістом. Партійців обурило, що студенти взяли за взірєць “горезвісного “короля джазу” Елвіса Преслі. Для партійних діячів це був знак того, що у проведенні свого дозвілля студентська молодь почала поступово сповзати на шлях паплюження радянської культури, народних традицій, а дехто скотився “на край безодні” – почали нехтувати “найсвітлішим – повагою до свого народу, суспільства. Своєчасне втручання партії й інших громадських організацій міста унеможливило “заборонені танці”. Хоча партійців ще довго обурювало те, що свідомими цих “збіговиськ” були родичі та сусіди студентів...” [7].

Та з пилом часу ідеалом заповнення дозвілля стало відвідування Палаців студента. Один із таких закладів був відкритий як дарунок одеській молоді під Новий 1961 рік. У двох залах студенти могли не лише організувати танці, а й брати участь у спортивних змаганнях, відвідувати бібліотеку та кімнату для гуртових художніх секцій [9].

Не дивно, що доволі часто викладачі вишів ставали гостями на вечорах відпочинку студентів. Місія таких відвідин була подвійною. Та ідеологічний контроль іноді відходив на другий план і дорослі освітяни ставали щирими прихильниками молодечих вечорів. Так, у Вінниці чи не жодне свято і студентський вечір початку 1960–х не проходили без найстарішої за віком і наймолодшої за станом душі викладачки німецької мови Євгенії Потроцької [9]. Схожу роль навіть не гостя, а доброзичливого, широго друга і порадника в студентських гуртожитках на студентських вечорах і весіллях відіграла й ректор Мелітопольського педінституту Марія Підтиченко [10].

Цілком логічно, що розважальне дозвілля молоді мало й свою сезонну відмінність. Найгарячішою порою

була весна, коли жага до активного відпочинку зустрічалася з обов’язком гарного навчання. Це протистояння видно й з інформаційного наповнення преси. Так, у “Радянській освіті” у травні 1961 р. опублікували наступні рядки: “Скрізь пробудилася природа, / Весна студенту б’є чолом. / Для нього ж книги – насолода, / Ось–ось екземи, диплом...” [11]. Можна було б посперечатися про відсутність іронії у цих рядках. Проте поруч редакція розмістила промовистий дружній шарж “Хвиля Дніпра б’є”. На малюнок було зображено великий прогулянковий катер “Весна”. На нього на майовку зібралися студенти та викладачі вишів, учителі та учні шкіл. Шарм демонстрував, як написано, “незороване дозвілля”. По сіті це приклад розважального дозвілля освітян у всій повності. На борту танцюють три пари, тримаючись на “піонерській відстані”, а один чоловік навіть пустився навприсядки танцювати гопака. Поруч за роялем грає музикант, поки четверо освітян співають знайому пісню П. Майбороди “Знову цвітуть каштани...”.

На верхній палубі розмістився духовий оркестр, який виконує “Пісню шофера” Іва Монтана, “Пора в путь–дорогу” – репертуару льотчиків та “Едем мы, друзья, в дальние края” з репертуару покорителів цілини. Під ним пара грає у шахи. Недалечко освітяни радіють можливості їсти свіжі овочі та фрукти, хтось уплітає за обидві щоки морозиво. Інша компанія педагогів рибалить: серед їхніх трофеїв пара карасиків та величезна щука. Інші стрибають з борту в Дніпро, аби поплавати спекотного травневого дня. На носі корабля відбувається своє дійство. Там відпочивають вічні науковці та дослідники, для яких і дозвілля є часом для роботи. Вони запускають у космос ракету з космонавтом на борту. По суті у цій картині “ідеального дозвілля” є свої ідеологічні застороги. За бортом розважального катера залишилися троє чоловіків з товстезними портфелями з документами одна роздратована панночка. Це “окозамилувачі, обцяльники, незлагідні в товаристві” [12].

Отже, можемо подати наступні ознаки “правильного” розважального дозвілля студента педагогічного вишу доби десталінізації:

- заохочення до організації масових гулянь;
- універсальність кімнат відпочинку в гуртожитках як місць організації розважального дозвілля;
- “ідеологічна правильність” компонентів розважального дозвілля – пісень, танців та музики;
- прагнення до об’єднання усіх типів розважального дозвілля під одним дахом на прикладі Будинків студента;
- присутність викладачів на святах молоді у двох іпостасях – як контролерів та рівноправних учасників дозвіллевого процесу;
- право на розваги є лише у високоморальних членів комуністичного суспільства.

Список використаних джерел

1. Лук’яненко О. В. Музика й література у площині дозвілля педколективів УРСР часів десталінізації // Сучасна освіта і наука в Україні: традиції та інновації. Матер. XIII Всеукр. науково–практ. заочної конф. – Запоріжжя, 2012. – С. 108–111.
2. Лук’яненко О. В. Дозвілля студента повоєнного педінституту УРСР // Матеріали за 10–а міжнародна научна практична конференція, “Бъдещите изследвания”. – София : “Бял

ГРАД–БГ” ООД, 2014. – Т.33. История. – С. 43–46.

3. Коваленко Л., Іконников В., Руссьє В. Дім, де ми живемо... // Радянська освіта. – 24 лютого 1962. – № 16. – С. 2.

4. Ткаченко О., Лютворт Г., Новомінський А. Тут готують радянських учителів. З досвіду роботи Вінницького педагогічного інституту // Радянська освіта. – 17 листопада 1956. – № 47. – С. 3.

5. Студентські канікули // Радянська освіта. – 31 січня 1953. – № 5. – С. 1.

6. Яловий Ф., Петрик І. Після лекцій // Радянська освіта. – 23 травня 1959. – № 21. – С. 3.

7. Маланчук В. Берегти честь змолоду // Радянська освіта. – 7 вересня 1963. – № 71. – С. 2.

8. Подарунок одеським студентам // Радянська освіта. – 4 січня 1961. – № 1. – С. 2.

9. Ткаченко О. Одержимі // Радянська освіта. – 13 листопада 1963. – № 90. – С. 2.

10. Сліпкань З. Щирий друг // Радянська освіта. – 7 березня 1964. – № 20. – С. 4.

11. Прикмети весни // Радянська освіта. – 1 травня 1961. – № 34. – С. 4.

12. Хвиля Дніпровська б'є // Радянська освіта. – 1 травня 1961. – № 34. – С. 4.

References

1. Luk'yanenko O.V. Muzyka u literatura u ploshchyni dozvillya pedkolektyviv URSS chasiv destalinizatsiyi // Suchasna osvita i nauka v Ukraini: tradytsiyi ta innovatsiyi. Mater. XIII Vseukr. naukovoprakt. zaochnoyi konf. – Zaporizhzhya, 2012. – S. 108–111.

2. Luk'yanenko O.V. Dozvylyla studenta povoyennoho pedinstytutu URSS // Materyaly za 10–a mezhunarodna nauchna praktichna konferentsiya, “B'deshchye izsledvannya”. – Sofiya: “Bial HRAD–BH” OOD, 2014. – T.33. Istoriia. – S. 43–46.

3. Kovalenko L., Ikonnykov V., Russ'ye V. Dim, de my zhyvemo... // Radians'ka osvita. – 24 lyutoho 1962. – № 16. – S. 2.

4. Tkachenko O., Lyutvort H., Novomins'kyu A. Tut hotuyut' radyans'kykh uchyteliv. Z dosvidu roboty Vinnyts'koho pedahohichnoho instytutu // Radians'ka osvita. – 17 lystopada 1956. – № 47. – S. 3.

5. Student's'ki kanikuly // Radians'ka osvita. – 31 sichnya 1953. – № 5. – S. 1.

6. Yalovyv F., Petryk I. Pislya lektsiy // Radians'ka osvita. – 23 travnya 1959. – № 21. – S. 3.

7. Malanchuk V. Berehty chest' zmolodu // Radians'ka osvita. – 7 veresnya 1963. – № 71. – S. 2.

8. Podarunok odes'kym studentam // Radians'ka osvita. – 4 sichnya 1961. – № 1. – S. 2.

9. Tkachenko O. Oderzhymi // Radians'ka osvita. – 13 lystopada 1963. – № 90. – S. 2.

10. Slipkan' Z. Shchyryy druh // Radians'ka osvita. – 7 bereznya 1964. – № 20. – S. 4.

11. Prykmeti vesny // Radians'ka osvita. – 1 travnya 1961. – № 34. – S. 4.

12. Khvylya Dniprovs'ka b'ye // Radians'ka osvita. – 1 travnya 1961. – № 34. – S. 4.

Lukyanenko O. V., Ph.D. in History, Senior lecturer of cultural studies sub-department in V. G. Korolenko Poltava National Pedagogical University (Ukraine, Poltava), lukyanenko.ov@gmail.com

Entertaining leisure of pedagogical institutes' students of Ukrainian Soviet Socialist Republic during the “thaw” period

The article illustrates the evolution of the type of entertaining leisure of educators in Pedagogical Institute of USSR during the period of de-Stalinization (1953–1964). Application of content analysis method of educational media allowed following increasing opposition to Western influence on students free time; tracing the value needs of youth in organized entertaining leisure and opportunities of higher schools in providing young people with everything needed for a complete filling of their leisure time. The image of the “ideal entertaining leisure” of the future teacher reproduced on the basis of the best examples of entertainment coverage in the newspaper “Soviet education”. The estimation of the general trends in the solution of problems of students' leisure is covered in the article too.

Keywords: Casual, students, entertaining leisure, higher pedagogical school, de-Stalinization.

Лукьяненко А. В., кандидат исторических наук, старший преподаватель кафедры культурологии, Полтавский национальный педагогический университет им. В. Г. Короленко (Украина, Полтава), lukyanenko.ov@gmail.com

Развлекательный досуг студентов педагогических институтов СССР времён “оттепели”

Иллюстрируется эволюция развлекательного типа досуга педагогов пединститутов УССР периода десталинизации (1953–1964 гг.). Применение метода контент-анализа педагогической прессы позволило проследить наращивание противостояния западному влиянию на досуг студентов; отследить соотношение потребностей молодёжи в организованном развлекательном досуге и возможности вузов обеспечить молодёжь всем необходимым для полноценного заполнения вне рабочего времени. Воссоздан образ “идеального развлекательного досуга” будущего учителя на основе освещения лучших образцов развлечений в газете “Советское образование”. Произведена оценка общих тенденций по решению проблем досуга студента-педагога.

Ключевые слова: повседневность, студенты, развлекательный досуг, высшая педагогическая школа, десталинизация.

* * *

УДК930.8(477)

Федорова Т. М.

здобувач, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна, Черкаси), tanslav@i.ua

НАЦІОНАЛЬНІ ТА ДЕРЖАВНІ ІСТОРИКО–КУЛЬТУРНІ ЗАПОВІДНИКИ ЧЕРКАЩИНИ ЯК ЦЕНТРИ ТУРИСТИЧНОЇ СПРАВИ

Аналізується діяльність національних та державних історико–культурних заповідників Черкаської області як центрів розвитку туризму. Метою даної роботи є визначення ролі національних та державних історико–культурних заповідників Черкащини у розвитку вітчизняного туризму і популяризації історико–культурної спадщини.

Ключові слова: історико–культурні заповідники, туризм, культурна спадщина України.

Туризм є одним із видів дозвілля, у процесі якого відновлення працездатності поєднується з культурно–пізнавальною, духовно–етичною, розважальною діяльністю. У сучасному значенні туризм – це діяльність, пов'язана з масовим туристським рухом, що здійснюється з використанням природно–кліматичних та історико–культурних туристичних ресурсів, матеріально–технічної бази туризму та інших важливих факторів, які визначають рівень і якість обслуговування.

Метою даної роботи є визначення ролі національних та державних історико–культурних заповідників Черкащини у розвитку вітчизняного туризму та популяризації історико–культурної спадщини.

Національні та державні історико–культурні заповідники задовольняють різні потреби та мотиви людей, які їх відвідують. Саме культурні мотиви – бажання людини познайомитися з культурною спадщиною країни, до якої відносять історичні місця, музеї, картинні галереї, виставки, археологічні пам'ятки, народні ремесла, становлять значний інтерес сучасних мандрівників [1, с. 94].

Туризм в Україні став одним з пріоритетних напрямів розвитку економіки та культури. Тому, для розбудови туристичної галузі, виникла необхідність постійно вдосконалювати правову базу, забезпечувати раціональне використання та збереження туристичних ресурсів, створювати ефективну систему туристичної діяльності.

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Солдатенко В. Ф. Проблема співвідношення дипломатичних і воєнних чинників у боротьбі за владу в Україні (1917 р. – початок 1919 р.).....	5
Бобіна О. В. Погляди європейських інтелектуалів кінця XIX – початку XX ст. на феномен революції.....	15
Радько П. Г. Державницькі традиції українського народу у складі Великого Князівства Литовського.....	20
Гапченко О. В. Формування гуманістичних засад української педагогічної думки другої половини XVI – першої половини XVII ст. в Україні.....	25
Коваль Д. П. Перекладацька діяльність “охиловілих” у другій половині XV – початку XVI ст. та її вплив на розвиток наукової думки в Україні.....	29
Штанько О. Ф. Міське судочинство Луцька першої половини XVII ст.....	32
Петренко А. А. Спроба відтворення собороправності в синодальну епоху Православної Церкви в Україні.....	37
Могильний Л. П. Життя студентів та студентські земляцтва в Київському університеті Святого Володимира.....	41
Надтока Г. М., Волков В. О. Українська колонізація Далекого Сходу (1860–ті рр. – початок XX століття).....	44
Потій Н. М. Діяльність товариства взаємодопомоги вчителів Чернігівської губернії (кінець XIX – початок XX ст.).....	48
Торубара А. О. Ніжинський юридичний ліцей князя Безбородька як осередок юридичної освіти і науки (1840–1875 рр.).....	52
Чорноіваненко І. В. Діяльність Сергія Балтазаровича та Марії Олександрівни Скадовських в роки Першої світової війни.....	57
Вовчук Л. А. Дипломатичні зв'язки України на завершальному етапі Першої світової війни.....	60
Антоненко В. В. Міські бюджети УСРР 1920–х рр.: формування нормативно–законодавчої бази.....	64
Нікітенко К. В. Командно–адміністративна система УСРР в умовах перших п'ятирічок – вплив на обороноздатність.....	68
Сокирська В. В. Інститут уповноважених СРСР при уряді УСРР.....	72
Доморослий В. І. Чи був несподіваним напад Німеччини на українські землі у складі СРСР 1941 року?.....	77
Петрович О. Ю. Жінки в лавах підпільних структур: процес входження, напрями та форми діяльності, ставлення чоловічої більшості.....	79
Тимошенко Ю. О. Листи громадян в органи влади як джерело вивчення повсякденного життя в УСРР у середині та наприкінці 1940–х років.....	84
Компанієнко О. В. Проблема аудиторного забезпечення шкіл працюючої молоді (1958–1964 рр.).....	89
Лук'яненко О. В. Розважальне дозвілля студентів педагогічних інститутів УСРР доби “відлиги”.....	93
Федорова Т. М. Національні та державні історико–культурні заповідники Черкащини як центри туристичної справи.....	95
Дорошенко В. С. Здоров'я нації – пріоритет державного управління.....	97
Делі О. П. Видавнича та літературно–публіцистична діяльність Д. М. Княжевича.....	100
Мазипчук М. Д. Державно–політична діяльність Юрія Коцюбинського(1918–1920 рр.).....	104
Волошин М. М. Музеезнавча діяльність Данила Фіголя в Українському державному музеї етнографії та художнього промислу АН УСРР у Львові.....	107
Андрєєв В. М. Віктор Петров: археолог в окупованій Україні (1942–1943).....	111
Кривошея І. І., Якименко Л. М. Гендерний аспект мілітаристського дискурсу в егодокументах: компаративний аналіз мемуарів “уманського періоду” Надії Суворової та Петра Курінного (1914–1917).....	117
Довган Ю. Л. Дипломатичні зв'язки представників УНР та ЗУНР з державами–переможцями на останньому етапі національно–визвольних змагань (серпень 1919 р. – листопад 1920 р.): історіографія проблеми.....	122
Щербатюк В. М. Лист П. Врангеля А. Денікіну як вагомий джерело дослідження антиденікінського селянського повстанського руху та інших питань Української революції 1917–1921 років.....	127
Кір'янова О. Л. Історіографічні джерела з історії науково–педагогічної і вчительської інтелігенції (20–30–ті роки XX ст.).....	133
Красніцька Г. М. Розвиток геральдики в Україні.....	136
Шолота Х. В. Внесок українського жіноцтва Канади у розвиток рідномовного шкільництва (50–80–ті рр. XX ст.).....	139
Яцечко–Блаженко Т. В. Нерухома пам'ятки єврейської культурної спадщини міста Кременця.....	144
Катуш Е. Роль Королівської університетської друкарні у відродженні слов'янських народів.....	147
Зубко А. М. Міри ваги в Італії в XVIII – першій половині XIX ст.....	150
Священко З. В. Питання реформування волосного суду у проєкті аграрної реформи Редакційної комісії Міністерства внутрішніх справ Російської імперії.....	152
Ширі Г. А. Російсько–іранська війна в період правління Каджаров.....	156
Шукурова Ж. С. Тазкірати і історія їх розвитку.....	158
Величенко О. Соціал–демократична партія Німеччини у Парламентській Раді 1948–1949 років та її участь у розробці Основного закону країни.....	163
Фоцан Я. І. Досвід та уроки розбудови сучасної Словенії як соціальної держави.....	169
Байрамова І. З. Регіональні аспекти розміщення бібліотечно–інформаційних ресурсів та кадрове забезпечення бібліотек регіонів Азербайджанської Республіки.....	173
Джафаров Т. Фінансові джерела вірменської діаспори.....	176
Ібрагімов М. Н. Правовий статус Каспійського моря і проблеми геополітичного суперництва.....	179
Немировська В. О. Причини та початок конфлікту в Чеченській республіці Ічкерія в 1999–2002 рр.....	182
Гасанова Дж. В. Підкурганні склепи Нагірного Карабаху Азербайджану епохи ранньої бронзи і їх деякі паралелі.....	187

ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ

Окорокова В. В. Індивідуалістичні засади інформаційного суспільства та їх вираження в утопіях майбутнього.....	191
Савченко С. В. Філософія глобального інформаційного суспільства як цивілізаційна парадигма розвитку сучасного суспільства.....	194
Москалик Г. Філософське значення наукових практик та соціального досвіду в розвитку сучасного світу.....	198
Левченко А. В. Природа і специфіка соціальної організації в контексті сучасного філософського дискурсу.....	205
Литвинчук О. В. Історичні аспекти маргінальності.....	209
Вергелес К. М. Християнська антропологія: минуле і сучасність.....	212
Журба М. А. Віртуальна реальність та властивості людської психіки.....	216
Гоян І. М. Історико–філософські виміри когнітивної психології.....	221
Іващенко І. А. Міра як категорія класичної античної філософії.....	225
Соломаха І. Г. Духовний потенціал віри, надії, любові.....	229
Поліщук Н. В. Сучасний науково–технічний прогрес у контексті формування духовності молоді.....	234
Шапіро Г. С. Історико–філософський контекст формування поняття “подія–на–межі”.....	237
Шелюк Л. Поняття свободи в світогляді та ціннісних орієнтаціях сучасної молоді.....	243
Лавриненко С. О. Національна свідомість особистості як фактор формування громадянського суспільства в Україні.....	247

Семчишин С. І. Постмодерністське прочитання суверенітету в теорії міжнародних відносин	251
Путров С. Генезис явища біосоціальних технологій впливу на здоров'я людини	256
Чернова Л. П. Соціокультурна зумовленість наукового знання	259
Гайтан В. В. Соціокультурні детермінанти трансформації "пострадянського простору"	263
Заїка Т. П. Український модернізм кінця XIX – початку XX ст. як "нова" модель культурної самоідентичності	267
Іванова К. А. Зміни культури: адаптивні і дезадаптивні	272
Калужська В. О. Сценічний простір естрадного мистецтва	277
Нурієва К. А. Ідея створення загальнотюркської літературної мови	281
Рихліцька О. Д. Філософсько-культурологічне підґрунтя екології культури	284
Сінкевич О. Б. Реклама як засіб конструювання ідентичності суб'єкта масової культури	287
Білокопитова Н. І. Діалектичність світогляду та ідеології тюркської соціальної культури	291
Тан Тан Давані Х. Походження і етапи розвитку іранського містицизму (мітраїзм, зороастризм, маніхейство)	295
Ухов О. С. Постмодерн у християнському дискурсі і християнство в постмодерні	300
Дубініна В. О. Концептуалізація освіти в історико-філософському контексті: Німецька класична філософія	304
Абдрахманова М. Ж. Історико-філософська ретроспекція змістовного навантаження поняття "культура"	309
Боятюк О. Світоглядне підґрунтя дослідження безперервної освіти в мережевому суспільстві	313
Довга Л. М. Методологічні проблеми викладання "Історії світової та вітчизняної культури"	320
Кісіль М. В. Визначення поняття забезпечення якості вищої освіти	323
Пашасва А. Єдність природи Бога і сутності та докази цього в філософії Спінози	327
Демиденко Я. С. Вплив філософії Л. Вітгенштайна на неовангардизм 1960–х – 1970–х років	329
Гулієв І. Опис атешкеде в творах Нізамі	333

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

Аманмирадов Н. А. Демократія і колективна безпека як принципи сучасної філософії міжнародних відносин	339
Прошин Д. В. Тероризм у контексті демократичних транзитів	342
Ветринський І. Передумови та геополітичні аспекти Першої світової війни	348
Лікарчук Н. В. Особливості застосування релятивного маркетингу в сучасних державах	352
Недбай В. В. Деякі риси наукового дискурсу політичної комунікації в інформаційну добу	356
Підкуркова І. В. Права і свободи людини як показник зрілості громадянського суспільства	359
Макаренко Б. Політична участь як політична активність особистості в трансформаційному суспільстві	362
Мателешко Ю. П. Націоналізм як релігія (крізь призму семивимірної моделі секулярних ідеологій Н. Смарта)	368
Приходько С. М. Концепція конституціоналізму в теоретичній спадщині Богдана Кістяковського	371
Шульгіна М. В. Концепція цивілізаційної геополітики Вадима Цимбурського	375
Гоцуляк В. М. Процеси самоорганізації сучасного українського соціуму: ідеї С. В. Петлюри	378
Рябінін С. В., Мартинюк І. В. Енергетична складова національної безпеки України	381
Давидюк М. І. Студентське самоврядування як соціальний інститут із формування політико-культурних засад національної еліти	384
Врадій О. С. Ключові напрями співробітництва міжнародних організацій та організацій громадянського суспільства в Україні	388
Деревінський В. Ф. Внутрішньопартійні конфлікти в Народному Русі України у 1992–1999 рр.	392
Мадрига Т. Б. Особливості застосування виборчих технологій у парламентській виборчій кампанії 2012 р.	396
Коцур В. В. Суспільно-політичне життя Галичини наприкінці 80–х – початку 90–х рр. XX століття: історіографія	401
Полякова М. С. Українсько-казахстанське співробітництво на сучасному етапі: фактор політичної кризи 2014 року	405
Пономарьова І. С., Анохіна А. В. Основні напрямки співпраці України та КНР в економічній сфері	408
Висоцька Г. В. Роль Польської держави у суспільно-політичному житті української національної меншини	412
Асгарова Н. Енергетична проблема безпеки США на Близькому Сході з початку XX століття	417
Гаврилова Н. В., Юр'єва С. А. Регіональна безпека у Східній Азії	420
Кравчук В. О. "Заморожені конфлікти" як інструмент реалізації геостратегії РФ	424
Мощенко О. М. Нова зовнішня політика Турецької Республіки в категоріях неоосманізму та неопантюркізму	427

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

Кизима С. А. Рецензія на монографію: Васильчук Є. О. Політичний радикалізм та екстремізм в молодіжному середовищі України / Є. О. Васильчук. – Черкаси : "Палліум", 2014. – 514 с.	435
---	-----

CONTENT

HISTORICAL STUDIENS

Soldatenko V. . The problem of correlation of diplomatic and military factors in the struggle for power in Ukraine (1917 -beginning of 1919).....	5
Bobina O. . The views of the European intellectuals (the end of the 19th –the beginning of the 20th centuries) on the phenomenon of revolution	15
Radko P. G. Historiography of the statehood traditions of the Ukrainian people within the Grand Duchy of Lithuania.....	20
Gapchenko E. V. Forming of humanistic principles of Ukrainian pedagogical opinion of the second half of XVI – first half of XVII of century in Ukraine ..	25
Koval D. P. Translational activity “ozhydovilyh” in the second half of the XVI century – to the beginning of XV century– and its impact on the development of scientific thought in Ukraine.....	29
Shtanko O. F. The local judiciarypeculiarities in Lutsk in the first half of the 17th century.....	32
Petrenko A. A. An attempt of the conciliar nature reproduction during the Orthodox Church Synodical epoch in Ukraine.....	37
Mogylny L. P. Student Life and student fraternities at the University of St. Volodymyr of Kiev.....	41
Nadtoka G. M., Volkov V. O. Ukrainian colonization of the Far East (1860 – beg. of the twentieth century).....	44
Potii N. M. Activities of the Chernihiv Province Teachers' Mutual Aid Society in the Late 19th and Early 20th Centuries.....	48
Torubara A. O. Nizhyn Prince Bezborodko Law Lyceum as a center of law education and science (1840–1875).....	52
Chornoivanenko I. V. Activity of Sergey Baltazarovich and Maria AlexandrovnaSkadovski during the First World War.....	57
Vovchuk L. A. Diplomatic relations of Ukraine in the final stages of World War I.....	60
Antonenko V. V. The city budgets of the Ukrainian SSR in the 1920s: the formation of the legal framework.....	64
Nikitenko K. V. Command–administrative system inUkraineRepublicunder first five–years plans – the impact on the defensepotential	68
Sokyrskya V. V. Institute of the representative of the USSR under the government of the Ukrainian SSR.....	72
Domorosly V. I. Was it a surprise German attack on the Ukrainian lands in the USSR in 1941?.....	77
Petrovych O. Yu. Women in the ranks of underground organizations: entering process, activities directions and forms, attitude of the male majority.....	79
Tymoshenko Ju. O. Letters from citizens to the authorities as a source for the study of everyday life in the USSR in the middle and late 1940's years ..	84
Kompaniyenko O. V. Problem of providing schools for young workers with classrooms (1958–1964).....	89
Lukyanenko O. V. Entertaining leisure of pedagogical institutes' students of Ukrainian Soviet Socialist Republic during the “thaw” period	93
Fedorova T. N. National and state historical and cultural reserves of Ukraine as centers of tourist business.....	95
Doroshenko V. S. Nation's health – a priority of state management.....	97
Deli A. P. D. M. Knyazhevich' publishing, literary and publicistic activities	100
Mazyrchuk M. D. Public and political activities of YuriyKotsiubynsky (1918–1920).....	104
Voloshyn M. M. Museum activities of DanyloFigol in Ukrainian State Museum of Ethnography and Crafts in Lviv	107
Andreev V. M. Viktor Petrov archaeologist in occupied Ukraine (1942–1943).....	111
Krivosheja I. I., Yakymenko L. M. Gender aspect militaristic discourse egodokumentah: comparative analysis of memoirs “Umansky period”NadiyaSurovtseva and Petro Kurinnyi(1914–1917)	117
Dovgan Yu. L. Diplomatic relations representatives of the UPR and WUPR from the victorious powers in the last etape of National Liberation Movement (August 1919 – November 1920): historiography of the problem	122
Shcherbatyuk V. M. The letter from P.Vrangel to A.Denikin as an Important Source for the Research in the anti–Denikin Peasant Insurrectionary Movement and Other Problems of the Ukrainian Revolution of 1917–1921.....	127
Kiryanova O. L. Historiographical sources of history of scientific–pedagogical and teacher intellectuals (20–30s of XX century)	133
Krasnitskaya G. M. Development of heraldry in Ukraine	136
Sholota K. V. Contribution of Ukrainian Canadian Women in Development of Mother Tongue learning (50–80–ies XX cen)	139
Yatsechko–Blazhenko T. V. Immovable monuments of Jewish cultural heritage of Kremenets.....	144
Katus E. Concerning the role of the Royal University Press in the revival of the Slavic peoples	147
Zubko A. M. Weight measures in Italy in the 18th century and the first half of the 19th century.....	150
Svyaschenko Z. V. Issue of reforming the county court in agrarian reform project Editorial committee Ministry of Internal Affairs of the Russian Empire.	152
Shiri H. A. Russian–Iranian war during the reign of the Qajar	156
Shukyrova J. S. Tazkiries and the history of their development	158
Velychenko O. The Social Democratic Party of Germany in the Parliamentary Council of 1948–1949 and its participation in development of the Basic Law	163
Foshchan Ya. I. Experienceandlessonsofthedevelopmentof present-day Sloveniaasthewelfarestate.....	169
Bayramova I. Z. Regional aspects of the settle of library–information resources and present situation of its staff provision in the Republic of Azerbaijan ..	173
Jafarov T. Financial sources of the Armenian diaspora	176
Ibragimov M. N. The legal status of the Caspian Sea and the problems of geopolitical rivalry.....	179
Nemyrovskya V. O. The reasons and beginning of the conflict in Chechen Republic of Ichkeria in 1999–2000 years.....	182
Hasanova J. V. Crypts beneath barrows Upper Garabagh Azerbaijan Early Bronze Age and some parallels.....	187

PHILOSOPHICAL SCIENCES

Okorokova V. V. Individualistic principles of the information society and their expression in the utopias of the future	191
Savchenko S. V. Philosophy of information society development as civilizational paradigm of modern society.....	194
Moskalyk G. The philosophical significance of scientific practices and social experience in the development of the modern world.....	198
Levchenko A. V. Nature and specificity of social organization in the context of contemporary philosophical discourse.....	205
Lytvynchuk O. V. Historicalaspectsofmarginality.....	209
Vergeles K. M. Christian anthropology: is the past and contemporaneity.....	212
Zhurba M. A. Virtual reality and features of human psyche.....	216
Goian I. M. Historico–philosophical measurement of cognitive psychology.....	221
Ivashchenko I. A. Measure as the category of ancient philosophy	225
Solomaha I. G. The spiritual potential of faith, hope and love	229
Polischuk N. V. Modern scientific and technical progress in the context of formation of spirituality of youth.....	234
Shapiro H. S. Historical and philosophical context of shaping the concept “event at the limits”.....	237

Shelyuk L. The concept of freedom in the outlook and values of today's youth	243
Lavrynenko S. O. National consciousness of personality as a factor in the formation of civil society in Ukraine	247
Semchyshyn S. I. Postmodern understanding of sovereignty in international relations theory	251
Putrov S. The genesis of the phenomenon of biosocial impact of technology on human health	256
Chernova L. P. Sociocultural Conditionality of Scientific knowledge	259
Gaitan V. V. Social and cultural determinants of transformation "post-soviet"	263
Zayika T. P. Ukrainian modernism of the end of XIX – the beginning of the XX century as a "new" model of cultural self-identity	267
Ivanova K. A. Cultural changes	272
Kaluzhs'ka V. O. Stage space pop art	277
Nureyeva K. A. The idea of creation of the common Turkish literary language	281
Rykhlytska O. D. Philosophical and culturological foundation of Culture Ecology	284
Sinkevych O. B. Advertising as a means of construction of identity of the subject of mass culture	287
Bilokopytova N. I. Dialectical of worldview and ideology of Turkic social culture	291
Tan Tan Davani H. The origins and the stages of the Iranian mysticism's development (Mithraism, Zoroastrianism, Manichaeism)	295
Ukhov A. S. Postmodern in Christian discourse and Christianity in the postmodern	300
Dubinina V. O. Conceptualization of education in historical and philosophical context: German classical philosophy	304
Abdrakhmanova Zh. Substantial meaning of "culture": a historical and philosophical retrospect	309
Boyatyuk O. Vision basis of the research continuous education in the network society	313
Dovha L. M. Methodological problems in the teaching of the "History of world and native culture"	320
Kysil M. V. The definition of quality in higher education	323
Pashayeva A. Unity of the nature of God and essence and proof of it in philosophy Spinoza	327
Demidenko Ja. S. Influence of philosophy on L. Wittgenstein on neoavangradizm 60s – 70s	329
Guliyev I. Description ateshkede works of Nizami	333

POLITICAL SCIENCES

Amanmyradov N. A. Democracy and the principles of collective security as a modern philosophy of international relations	339
Proshin D. V. Terrorism in the context of democratic transitions	342
Vetrinsky I. Background and geopolitical aspects of the First World War	348
Likarchuk N. V. Features of the application of relational marketing in modern states	352
Nedbay V. V. Some lines of scientific discourse of political communication at information epoch	356
Pidkurkova I. V. Human rights and freedoms as an indicator of civil society matureness	359
Makarenko B. Political participation as a political activity of the individual in transformation society	362
Mateleshko Y. P. Nationalism as religion (in the context of the seven aspects of Smart's model of secular ideologies)	368
Pryhodko S. M. The concept of constitutionalism in the theoretical heritage of Bohdan Kistyakovsky	371
Shulhina M. V. The concept of civilization geopolitics of Vadim Tsymbursky	375
Gotsuliak V. M. The processes of self-organization of the modern Ukrainian society: ideas S.V. Petlyury	378
Ryabinin Y. V. Martyniuk I.V. The Energy dimension of national security of Ukraine	381
Davydyuk M. I. Student's self-management as social institute on forming of politico-cultural bases of national elite	384
Vradiy O. S. Key areas of cooperation of international organizations and civil society organizations in Ukraine	388
Derevynskyi V. F. Intraparty conflicts in the People's Movement of Ukraine in 1992–1999 years	392
Madryga T. B. Features of the use of electoral technologies in election of Supreme Council of Ukraine of 2012	396
Kotsur V. V. Socio-political life in Halychyna in the late '80-s and early '90-s of the 20th century: historiography	401
Polyakova M. E. Ukrainian-Kazakh cooperation at the present stage: the factor of political crisis in 2014	405
Ponomareva I. S., Anokhina A. V. The main directions of cooperation between Ukraine and China in the economic sector	408
Vysotska H. V. The role of the Polish state in the socio-political life of the Ukrainian national minority	412
Asgarova N. The U.S. Energy Security Challenge in the Middle East	417
Gavrilova N. V., Iurieva S. A. Regional security in East Asia	420
Kravchuk V. O. "Frozen conflicts" as an instrument of the Russian Federation geo-strategy realization	424
Moshchenko O. M. The new policy of the Turkish Republic in terms of neo-Ottomanism and neo-Panturkism	427

SCIENTIFIC LIFE

Kizima S. A. Review of the monograph: Vasilchuk E.O. Political radicalism and extremism among youth in Ukraine / E.O. Vasilchuk. – Cherkassy: "Pallium", 2014. – 514 p.	435
---	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ИСТОРИЧЕСКИЕ НАУКИ

Солдатенко В. Ф. Проблема соотношения дипломатических и военных факторов в борьбе за власть в Украине (1917 г. – начало 1919 г.)	5
Бобина О. В. Взгляды европейских интеллектуалов конца XIX – начала XX в. на феномен революции	15
Радько П. Г. Традиции государственности украинского народа в составе Великого Княжества Литовского	20
Гапченко Е. В. Формирование гуманистических принципов украинского педагогического мнения второй половины XVI – первой половины XVII в. в Украине	25
Коваль Д. П. Переводческая деятельность “жидовствующих” во второй половине XV – начала XVI века и ее влияние на развитие научной мысли в Украине	29
Штанько О. Ф. Городское судопроизводство Луцка первой половины XVII в.	32
Петренко А. А. Попытка возрождения соборноправности в синодальную эпоху Православной Церкви в Украине	37
Могильный Л. П. Жизнь студентов и студенческие землячества в Киевском университете Святого Владимира	41
Надтока Г. М., Волков В. О. Украинская колонизация Дальнего Востока (1860–е гг. – начало XX века)	44
Потий Н. Н. Деятельность общества взаимопомощи учителей Черниговской губернии (конец XIX – начало XX вв.)	48
Торубара А. А. Нежинский юридический лицей князя Безбородко как центр юридического образования и науки (1840–1875 гг.)	52
Черноиваненко И. В. Деятельность Сергея Балтазаровича и Марии Александровны Скадовских в годы Первой мировой войны	57
Вовчук Л. А. Дипломатические связи Украины на завершающем этапе Первой мировой войны	60
Антоненко В. В. Городские бюджеты УССР 1920–х гг.: формирование нормативно–законодательной базы	64
Никитенко К. В. Командно–административная система УССР в условиях первых пятилеток – влияние на обороноспособность	68
Сокирская В. В. Институт уполномоченных СССР при правительстве УССР	72
Доморослый В. И. Было ли неожиданным нападение Германии на украинские земли в составе СССР 1941 года?	77
Петрович О. Ю. Женщины в рядах подпольных структур: процесс вхождения, направления и формы деятельности, отношение мужского большинства	79
Тимошенко Ю. А. Письма граждан в органы власти как источник изучения повседневной жизни в СССР в середине и конце 1940–х годов	84
Компаниенко О. В. Проблема аудиторного обеспечения школ работающей молодежи (1958–1964 гг.)	89
Лукьяненко А. В. Развлекательный досуг студентов педагогических институтов УССР времён “оттепели”	93
Федорова Т. Н. Национальные и государственные историко–культурные заповедники Черкасчины как центры туристического дела	95
Дорошенко В. С. Здоровье нации – приоритет государственного управления	97
Дели А. П. Издательская и литературно–публицистическая деятельность Д.М. Княжевича	100
Мазипчук М. Д. Государственно–политическая деятельность Юрия Коцюбинского (1918–1920 гг.)	104
Волошин М. М. Музееведческая деятельность Данила Фиголя в Украинском государственном музее этнографии и художественного промысла во Львове	107
Андреев В. Н. Виктор Петров: археолог в оккупированной Украине (1942–1943)	111
Кривошея И. И., Якименко Л. Н. Гендерный аспект милитаристского дискурса в эгодокументах: компаративный анализ мемуаров “уманского периода” Надежды Суровцовой и Петра Куринного (1914–1917)	117
Довган Ю. Л. Дипломатические связи представителей УНР и ЗУНР со странами–победительницами на последнем этапе национально–освободительных движений (август 1919 г. – ноябрь 1920 г.): историография проблемы	122
Щербатюк В. М. Письмо П.Врангеля А.Деникину как важный источник исследования антиденикинского крестьянского повстанческого движения и других вопросов Украинской революции 1917–1921 годов	127
Кирьянова Е. Л. Историографические источники по истории научно–педагогической и учительской интеллигенции (20–30–е годы XX ст.)	133
Красницкая Г. М. Развитие геральдики в Украине	136
Шолота К. В. Вклад украинских женщин Канады в развитии родного языка в школе (50–80–е гг. XX ст.)	139
Яцечко–Блаженко Т. В. Недвижимые памятники еврейского культурного наследия города Кременца	144
Катуш Э. Роль Королевской университетской типографии в возрождении славянских народов	147
Зубко А. Н. Меры веса в Италии в XVIII – первой половине XIX вв.	150
Священко З. В. Вопрос реформирования волостного суда в проекте аграрной реформы Редакционной комиссии Министерства внутренних дел Российской империи	152
Шири Г. А. Русско–иранская война в период правления Каджаров	156
Шукюрова Ж. С. Тазкираты и история их развития	158
Величенко Е. Социал–демократическая партия Германии в Парламентском Совете 1948–1949 годов и ее участие в разработке Основного закона страны	163
Фоцан Я. И. Опыт и уроки построения современной Словении как социального государства	169
Байрамова И. З. Региональные аспекты размещения библиотечно–информационных ресурсов и кадровое обеспечение библиотек регионов Азербайджанской Республики	173
Джафаров Т. Финансовые источники армянской диаспоры	176
Ибрагимов М. Н. Правовой статус Каспийского моря и проблемы геополитического соперничества	179
Немировская В. А. Причины и начало конфликта в Чеченской Республике Ичкерия в 1999–2002 гг.	182
Гасанова Дж. В. Подкурганые склепы Нагорного Карабаха Азербайджана эпохи ранней бронзы и их некоторые параллели	187

ФИЛОСОФСКИЕ НАУКИ

Окорочкова В. В. Индивидуалистические основы информационного общества и их выражение в утопиях будущего	191
Савченко С. В. Философия информационного общества как цивилизационная парадигма развития современного социума	194
Москалик Г. Философское значение научных практик и социального опыта в развитии современного мира	198
Левченко А. В. Природа и специфика социальной организации в контексте современного философского дискурса	205
Литвинчук О. В. Исторические аспекты маргинальности	209
Вергелес К. Н. Христианская антропология: прошлое и современность	212
Журба Н. А. Виртуальная реальность и свойства человеческой психики	216
Гоян И. Н. Историко–философское измерение когнитивной психологии	221
Иващенко И. А. Мера как категория классической античной философии	225
Соломаха И. Г. Духовный потенциал веры, надежды, любви	229

Полищук Н. В. Современный научно–технический прогресс в контексте формирования духовности молодежи.....	234
Шапиро А. С. Историко–философский контекст формирования понятия “событие–на–пределе”.....	237
Шелюк Л. Понятие свободы в мировоззрении и ценностных ориентациях современной молодежи.....	243
Лавриненко С. А. Национальное сознание личности как фактор формирования гражданского общества в Украине.....	247
Семчишын С. И. Постмодернистское прочтение суверенитета в теории международных отношений.....	251
Путров С. Генезис явления биосоциальных технологий влияния на здоровье человека.....	256
Чернова Л. П. Социокультурная обусловленность научного знания.....	259
Гайтан В. В. Социокультурные детерминанты трансформации “постсоветского пространства”.....	263
Заика Т. П. Украинский модернизм конца XIX – начала XX века как “новая” модель культурной самоидентичности.....	267
Иванова К. А. Изменения культуры: адаптивные и дезадаптивные.....	272
Калужская В. О. Сценическое пространство эстрадного искусства.....	277
Нуриева К. А. Идея создания общетюркского литературного языка.....	281
Рыхлицка О. Д. Философско–культурологические основания экологии культуры.....	284
Синькевич О. Б. Реклама как средство конструирования идентичности субъекта массовой культуры.....	287
Белокопытова Н. И. Диалектичность мировоззрения и идеологии тюркской социальной культуры.....	291
Тан Тан Давани Х. Происхождение и этапы развития иранского мистицизма (митраизм, зороастризм, манихейство).....	295
Ухов А. С. Постмодерн в христианском дискурсе и христианство в постмодерне.....	300
Дубинина В. А. Концептуализация образования в историко–философском контексте: Немецкая классическая философия.....	304
Абдрахманова М. Ж. Историко–философская ретроспекция содержательной нагрузки понятия “культура”.....	309
Боятюк Е. Мировоззренческое основание исследования непрерывного образования в сетевом обществе.....	313
Довга Л. М. Методологические проблемы преподавания “Истории мировой и отечественной культуры”.....	320
Кисиль Н. В. Определение понятия качества высшего образования.....	323
Пашаева А. Единство природы Бога и сущности и доказательства этого в философии Спинозы.....	327
Демиденко Я. С. Влияние философии Л. Витгенштайна на неоавангардизм 60–х – 70–х годов.....	329
Гулиев И. Описание атешкеде в произведениях Низами.....	333

ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ

Аманмырадов Н. А. Демократия и коллективная безопасность как принципы современной философии международных отношений.....	339
Прошин Д. В. Терроризм в контексте демократических транзитов.....	342
Ветринский И. Предпосылки и геополитические аспекты Первой мировой войны.....	348
Ликарчук Н. В. Особенности применения релятивного маркетинга в современных государствах.....	352
Недбай В. В. Некоторые черты научного дискурса политической коммуникации в информационную эпоху.....	356
Подкуркова И. В. Права и свободы человека как показатель зрелости гражданского общества.....	359
Макаренко Б. Политическое участие как политическая активность личности в трансформационном обществе.....	362
Мателешко Ю. П. Национализм как религия (сквозь призму семиаспектной модели секулярных идеологий Н.Смарта).....	368
Приходько С. Н. Концепция конституционализма в теоретическом наследии Богдана Кистяковского.....	371
Шульгина М. В. Концепция цивилизационной геополитики Вадима Цымбурского.....	375
Гоцуляк В. М. Процессы самоорганизации современного украинского социума: идеи С. В. Петлюры.....	378
Рябинин Е. В., Мартынюк И. В. Энергетическая составляющая национальной безопасности Украины.....	381
Давидюк Н. И. Студенческое самоуправление как социальный институт по формированию политико–культурных основ национальной элиты.....	384
Врадий О. С. Ключевые направления сотрудничества международных организаций и организаций гражданского общества в Украине.....	388
Деревинский В. Ф. Внутрипартийные конфликты в Народном Рухе Украины в 1992–1999 гг.....	392
Мадрыга Т. Б. Особенности применения избирательных технологий в парламентской избирательной кампании 2012 года.....	396
Коцур В. В. Общественно–политическая жизнь Галичины в конце 80–х – начала 90–х гг. XX века: историография.....	401
Полякова М. Е. Украинско–казахстанское сотрудничество на современном этапе: фактор политического кризиса 2014 года.....	405
Пономарева И. С., Анохина А. В. Основные направления сотрудничества Украины и КНР в экономической сфере.....	408
Высоцкая Г. В. Роль Польского государства в общественно–политической жизни украинского национального меньшинства.....	412
Асгарова Н. Энергетическая проблема безопасности США на Ближнем Востоке с начала XX века.....	417
Гаврилова Н. В., Юрьева С. А. Региональная безопасность в Восточной Азии.....	420
Кравчук В. А. “Замороженные конфликты” как инструмент реализации геостратегии РФ.....	424
Мощенко А. М. Новая политика Турецкой Республики в категориях неосманизма и неопантюркизма.....	427

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

Кизима С. А. Рецензия на монографию: Васильчук Е. О. Политический радикализм и экстремизм в молодежной среде Украины / Е. О. Васильчук. – Черкассы : “Паллиум”, 2014. – 514 с.....	435
--	-----

ДО УВАГИ АВТОРІВ !

Вимоги до структури та оформлення наукових статей:

1. Наукова стаття повинна містити такі необхідні елементи:

- постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновок з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

2. Розташування структурних елементів статті:

- УДК;
- прізвище, ім'я, по батькові автора (авторів), вчений ступінь, вчене звання, посада і місце роботи, e-mail (українською, англійською, російською мовами);
- назва статті та анотація українською, англійською, російською мовами (900–1000 знаків кожна);
- анотація повинна бути – структурованою, містити мету дослідження та застосовані методи, основні одержані висновки;
- ключові слова українською, англійською, російською мовами;
- обов'язковий список використаних джерел у кінці статті;
- після списку використаних джерел надається цей же список джерел латинським алфавітом (транслітерація);
- обсяг статті – до 25 тис. знаків (як виняток, не більше 35 тис. знаків);
- обов'язкова вимога до статей – якість, високий рівень англійської мови.

3. Вимоги для оформлення тексту:

всі поля 20 мм; шрифт Times New Roman, кегель 14, інтервал – 1,5; абзацний відступ – 10 мм. Рисунок й таблиці оформляються згідно з ДСТУ. Щодо символів. В тексті необхідно використовувати лапки лише такого зразку: “”, тире – це коротке тире: “–”. Не потрібно ставити зайві пробіли, особливо перед квадратними чи круглими дужками, а також в них. Для запобігання потрібно використовувати функцію “Недруковані знаки”.

4. Посилання на джерела в тексті подаються за таким зразком:

[7, с. 123], де 7 – номер джерела за списком використаних джерел, 123 – сторінка. Посилання на декілька джерел одночасно подаються таким чином: [1; 4; 8] або [2, с. 32; 9, с. 48; 11, с. 257]. Посилання на архівні джерела – [15, арк. 258, 2 31 зв].

5. Стаття подається мовою оригіналу (українською, російською, англійською, німецькою, французькою, іспанською, польською, чеською) у електронному варіанті у вигляді файлу, який виконаний в текстовому редакторі MS Word for Windows, на диску чи електронною поштою.

6. Статті, автори яких не мають наукового ступеня, супроводжуються рецензією кандидата або доктора наук за фахом публікації або витягом із протоколу засідання кафедри (відділу) про рекомендацію статті до друку. Рецензія або витяг з протоколу подається у сканованому вигляді електронною поштою.

7. Відповідальність за зміст, точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори матеріалів. Редакція залишає за собою право на незначне редагування і скорочення, а також літературне виправлення статті (зі збереженням головних висновків та стилю автора). Редколегія може не поділяти світоглядних переконань авторів.

8. До статті додаються:

– для Веб-сайту збірника обов'язкове резюме статті англійською мовою не менше як 4000 знаків. Резюме статті повинно бути структуроване, містити мету дослідження та застосовані методи, основні одержані висновки.

Резюме статті надсилається безплатно.

– **Відомості про автора (авторів):** прізвище, ім'я, по батькові, вчений ступінь, вчене звання, посада і місце роботи, службова і домашня адреси з поштовим індексом, контактний телефон, e-mail, № відділення “Нової пошти”.